

Törölni kell a kollektív bűnösség elvét

Ha a szerb kormány eleget tesz a VMSZ követelésének, a parlamenti képviselők megszavazzák a vagyon-visszaszármaztatásról és a rehabilitációról szóló törvényjavaslatot

David Csilla

Az elkobzott földterületek jelentős részénél pénzzel és értékpapírral kártalanítják az örökösöket

A Vajdasági Magyar Szövetség képviselő nem támogatják majd a vagyon-visszaszármaztatásról és kárpótlásról szóló törvényjavaslatot, ha az megerősíti a kollektív bűnösség elvét, illetve a kisebbségek, így a magyar közösség számára diszkriminatív marad, emelte ki **Pásztor Bálint** parlamenti képviselő, a kisebbségi frakció vezetője a VMSZ által szervezett közvitán, ahol mintegy 50 olyan magyar párt- és szervezetképviseelő, valamint jogász jelent meg, akik már évek óta a vagyon-visszaszármaztatás és a rehabilitáció kérdésével foglalkoznak. A parlamenti képviselő rámutatott: a közvita célja az volt, hogy a jelenlevőkkel közös állásfoglalást fogalmazzanak meg, amit a polgárok érdekének szem előtt tartásával képviselni fognak a parlamentben az egyházak vagyon-visszaszármaztatásáról, az általános vagyon-visszaszármaztatásról, illetve a rehabilitációról szóló törvényjavaslatok kapcsán.

Folytatás a 4. oldalon

Törölni kell a kollektív bűnösség elvét

Ha a szerb kormány eleget tesz a VMSZ követelésének, a parlamenti képviselők megszavazzák a vagyon-visszaszármaztatásról és a rehabilitációról szóló törvényjavaslatot

Folytatás az 1. oldalról

Varga László parlamenti képviselő, az Európai Integrációs Bizottság elnöke a közvita kezdetekor rámutatott, hogy a törvénytervezet kapcsán a VMSZ elnöksége már számos módosítási javaslatot tett, ám annak ellenére, hogy a kormány néhány módosítást jóváhagyott, számos kulcsfontosságú észrevételt szeretnének még eljuttatni hozzá. Többek között elfogadhatatlannak tartják, hogy a vagyon-visszaszármaztatásra csak azok jogosultak, akik az 1945. március 9-e után meghozott államosítási aktusok után veszítették el vagyonukat, holott a második világháború idején is folyamatos volt a vagyon-elkobzás. Azt a kitévőt sem tartják a legjobbnak, hogy csak azok a személyek adhatják át az igényüket a vagyon-visszaszármaztatásra, akiket már rehabilitáltak. Szóvá teszik majd, hogy a pénzügyi és értékpapírban történő kárpótlás értékét ne dinárban, hanem devizában határozzák meg. Szorgalmazni fogják emellett, hogy a vagyon-visszaszármaztatást kérelmezőt ne terheljék közigazgatási és bírósági illetékekkel.

A párt állásfoglalásban követelni fogja a csereingatlanban történő kárpótlást, mivel a törvénytervezet ezt nem teszi lehetővé, csupán a természetbeli, illetve a pénzügyi kárpótlást. Az óbecsei **Balcz Tibor** éppen ezt a pontot emelte ki felszólalásában. Mint mondta, a kilencvenes években lehetőség volt arra, hogy a földterületeket szétparcellázzák, s minőségben és értékben azonos földterületet kapjanak vissza azok, akitől elvették ezeket, most azonban, ha egy korábban egységesített területet kell felparcellálni, a valamikori tulajdono-

sok csupán pénzügyi, illetve értékpapírok általi kárpótlást kaphatnak. Figyelmeztetett rá, hogy ily módon Óbecsén az elkobzott földterületek mindössze 5–10 százalékát kaphatják majd vissza az igénylők. Véleménye szerint a csereingatlan az államnak sem kerülne többe, és az igénylők is jobban járnának.

A közvitan a legtöbb hozzászólás a kollektív bűnösség eltörlésével volt kapcsolatos. **Teleki Júlia** Óbecséről, **Bálint Károly** Szabadkáról, valamint **Király Mária** szintén Szabadkáról, a saját gyermekkori történetüket elmesélve, hozzátartozók elvesztésének körülményeit osztották meg a jelenlevőkkel. Megtudhattuk, hogy legközelebbi rokonaik kollektív bűnösökként veszítették életüket, amivel kapcsolatosan a szerb állam a mai napig nem foglalt állást, most pedig ellehetetleníti az akkor elkobzott vagyon

Így valószínűleg februárban tesznek közzé felhívást, ami után 2 éven keresztül lehet majd átadni a kérvényeket a vagyon-visszaszármaztatásra.

Mezei Zsuzsanna, a Vajdasági Levéltár munkatársa kiemelte: bár 2006-ban már nagyon sokan elküldték igénylésüket a vagyon-visszaszármaztatásra, a dokumentumokat mindenki a saját címére fogja visszakapni, s ezeket kell majd az új címre elküldeni a felhívás idején. Felhívta az érdekeltek figyelmét arra is, hogy akik még nem nyújtották be a kérvényüket, már most kezdjék el a szükséges iratok beszerzését, ez a folyamat ugyanis sok időt vesz igénybe. Ugyanakkor azt javasolta, hogy mivel számos igazolást a levéltárak őriznek, amennyiben az anyakönyvi hivatalban nem járnak szerencsével, a levéltárakhoz forduljanak.

Szabadkán tegnap a Szabadkai Vagyon-visszakövetelők Egyesülete is közvitat szervezett. **Milan Uzelac**, az egyesület elnöke az ingatlanok visszaadásának nehézségeire hívta fel a figyelmet. Mint rámutatott, adataik szerint a Szabadkán eltulajdonított mezőgazdasági földterületek csupán 28–30 százalékát követelik vissza az örökösök. A lakások, házak jelentős része pedig már más személyek tulajdonában van, így ebben az esetben csak kártérítést kaphatnak a polgárok. Azt is kiemelte, hogy a vagyon-visszaszármaztatásról szóló törvény nem következetes, hiszen amíg egyesek természetben kapják majd meg a követelésüket, addig mások kötvényben. Ezeknek az értékpapíroknak az értéke viszont még mindig bizonytalan, emiatt ők is a csereingatlanokat látják a legjobb megoldásnak.

visszaigénylését, a nemzetiségük miatt kivégzett emberek nevének tisztára mosását. Varga László elmondta: mindenképpen követelni fogják, hogy töröljék el a kollektív bűnösség elvét, és egyéni vizsgálgják ki az eseteket. Megtudtuk tőle továbbá, hogy miután elfogadják a törvényt, várhatóan januárban feláll a vagyon-visszaszármaztatási ügynökség.

A vagyon-visszaszármaztatásról szóló törvény parlamenti vitája várhatóan szeptember 22-én kezdődik, 26-án pedig szavaznak róla. Mint azt a szombati közvitan megtudtuk, ha a kormány elvégzi a változtatásokat, és nem lesz diszkriminatív a törvény, a VMSZ parlamenti képviselői hajlandóak megszavazni a törvényjavaslatot. ■ mh